

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๑๓๐๒/๑๔๙๑

สวค. ๒/๔๗.๑
วันที่ ๒๗/๑๐/๕๖
๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๓๕๔
๓๑ ก.ค. ๒๕๕๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๗๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษาไทย - บรูไน
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๒๑๖๕
ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างไทยกับบรูไน และขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่องการเสนอเรื่องที่อาจเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งความเห็นในประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนความเห็น ดังนี้

๑. สาระของร่างบันทึกความเข้าใจ

โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ เป็นการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยจากร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ และไม่กระทบต่อสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจฉบับเดิม ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีข้อขัดข้องในข้อกฎหมาย

๒. ประเด็นมาตรา ๑๙๐

๒.๑ โดยที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย - กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ระบุว่า "หนังสือสัญญาหมายถึงความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร..." ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๒.๒ สำหรับประเด็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาด้วยหรือไม่ นั้น โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญฯ

/ตาม...

ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคห้า กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการ
เจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จะต้อง
ให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘
กันยายน ๒๕๕๐ ในการพิจารณาเรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาการตีความตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ศาล
รัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญฯ

๒.๓ ร่างบันทึกความเข้าใจมีสาระสำคัญเป็นการร่วมมือด้านการศึกษาระหว่าง
ไทยกับบรูไนในเรื่องการปฏิบัติงานร่วมกันของโรงเรียนและสถาบันการศึกษา การศึกษาทาง
วิชาการ อาชีวศึกษา พลศึกษา สารสนเทศ การยอมรับวุฒิการศึกษาร่วม ภาษาศาสตร์
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การพัฒนาครูและคุณค่าทางการศึกษา ทั้งนี้ โดยการแลกเปลี่ยน
สื่อการสอน การจัดนิทรรศการ การประชุม การแลกเปลี่ยนนักเรียน การให้ทุนการศึกษา ฯลฯ
จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย
หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความ
มั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน
อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากกระทรวงศึกษาธิการสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับ
โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้สามารถดำเนินการตามหนังสือสัญญาร่างบันทึกความ
เข้าใจฉบับนี้ ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้อง
ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓. ประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับบรูไน

ไทยกับบรูไนเป็นมิตรประเทศที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้น ทั้งใน
ระดับทวิภาคีและในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน การจัดทำความร่วมมือด้านการศึกษากับบรูไน
จะช่วยส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น อีกทั้งจะเป็นการสนับสนุน
การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างสถาบันและบุคลากรด้านการศึกษาระหว่างกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๑

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๒๕๗

โทรสาร ๐๒ ๖๔๓ ๕๑๙๗